

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ
Број: 404-02-06/2019-12/3
Датум: 11. фебруар 2019. године
Београд

На основу члана 35. став 1. тачка 1. и члана 61. Закона о јавним набавкама ("Службени гласник РС", бр. 124/12, 14/15 и 68/15), члана 5. став 2. Правилника о обавезним елементима конкурсне документације у поступцима јавних набавки и начину доказивања испуњености услова ("Службени гласник РС", број 86/15), Одлуке о покретању поступка јавне набавке број: 404-02-06/2019-12/1 од 11. фебруара 2019. године и Решења о образовању комисије за јавну набавку број: 404-02-06/2019-12/2 од 11. фебруара 2019. године, припремљен је:

**ПОЗИВ ЗА ДОПУНУ ПОНУДА
ЗА ЈАВНУ НАБАВКУ УСЛУГА У ПРЕГОВАРАЧКОМ ПОСТУПКУ СА
ОБЈАВЉИВАЊЕМ ПОЗИВА ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПОНУДА**

**- ОДРЖАВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ПОРТАЛА У НАДЛЕЖНОСТИ
МИНИСТАРСТВА ПРАВДЕ -**

РЕДНИ БРОЈ 1/2019

I ОПШТИ ПОДАЦИ О ЈАВНОЈ НАБАВЦИ

1. Подаци о наручиоцу

Назив наручиоца: Република Србија - Министарство правде

Адреса: Немањина 22-26, 11000 Београд

Интернет страница: www.mpravde.gov.rs

ПИБ: 108510096

Матични број: 17855204

Шифра делатности: 8411

Регистарски број: 6012000717

Број рачуна: 840-1620-21

Врста наручиоца: Орган државне управе

2. Врста поступка и циљ поступка

У предходно спроведеном отвореном поступку јавне набавке наручилац је примио једну неприхватљиву понуду за Партију 2. услуге одржавања и унапређења портала у надлежности Министарства правде, те је у том делу обуставио поступак, на основу чега сада спроводи преговарачки поступак са објављивањем позива за подношење понуда, у складу са чланом 35. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама и подзаконским актима којима се уређују јавне набавке.

Поступак јавне набавке спроводи у циљу закључења уговора о јавној набавци.

3. Предмет јавне набавке

Предмет јавне набавке су услуге одржавања и унапређења портала у надлежности Министарства правде; назив и ознака из општег речника набавки - 72261000, 72212224, 72267000, 72413000.

Предмет јавне набавке није подељен на партије.

Предмет јавне набавке дефинисан је детаљно у делу 2. Техничка спецификација.

4. Контакт

Особа за контакт: Јована Анђелковић,

Адреса: 11000 Београд, Немањина 22-26

Адреса електронске поште: javnenabavke@mpravde.gov.rs

Комуникација у поступку се одвија писаним путем: поштом и електронском поштом, радним данима у току радног времена наручиоца, као и објављивањем од стране наручиоца (члан 20. ЗЈН).

Страна која је извршила достављање електронском поштом дужна је да од друге стране захтева да на исти начин потврди пријем тог документа, што је друга страна дужна да учини када је то неопходно као доказ да је извршено достављање.

5. Начин преузимања конкурсне документације и интернет адреса на којој је конкурсна документација доступна

Конкурсна документација се преузима бесплатно са Портала јавних набавки www.portal.ujn.gov.rs или интернет странице наручиоца www.mpravde.gov.rs.

НАПОМЕНА: С обзиром да се определио за законску опцију да у преговарачки поступак позове само и све понуђаче који су учествовали у предходно спроведеном отвореном поступку, да допуне своје понуде, тако да их учине прихватљивим, Наручилац није објавио позив за подношење понуда.

**II ВРСТА, КВАЛИТЕТ, КОЛИЧИНА И ОПИС УСЛУГА,
НАЧИН, РОК И МЕСТО ИЗВРШЕЊА, НАЧИН СПРОВОЂЕЊА
КОНТРОЛЕ, ТЕХНИЧКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ (ТЕХНИЧКА
СПЕЦИФИКАЦИЈА)**

1. Врста и квалитет

У складу са захтевима из Техничке спецификације (поглавље II).

2. Количина и опис услуга

У складу са захтевима из Техничке спецификације (поглавље II).

3. Начин, рок и место извршења

Начин пружања услуга: Сукцесивно.

Рок пружања услуга: Дефинисано уговором.

Место пружања услуга: Немањина 9 и Немањина 22-26, 11000 Београд.

Из објективних разлога наручилац може да одреди друго место и начин пружања услуга ради ефикаснијег извршења услуга уз оптимално коришћење ресурса корисника.

4. Начин спровођења контроле

Контролу извршења уговора и контролу квалитета врши наручилац.

Наручилац верификује пружене услуге записником о успешном тестирању измена који потписује овлашћено лице наручиоца, или записником о пруженим услугама одржавања који потписује овлашћено лице наручиоца, на основу достављене техничке документације добављача.

У случају записнички утврђених недостатака у квалитету пружених услуга, добављач је дужан да утврђене недостатке отклони у року од 20 дана од дана сачињавања записника о рекламацији.

Регулисано уговором.

ТЕХНИЧКА СПЕЦИФИКАЦИЈА

Платформа за централни развој правосудних портала

Опис тренутног решења:

У циљу смањења трошкова *hosting*-а и одржавања интернет презентација у правосуђу, повећања безбедности од информатичких напада на сајтове у правосуђу, осигурања интернет презентација од отказа, обезбеђења интернет презентација судова које ће бити усклађене са важећим прописима, прилагођене актуелним информатичким стандардима, Министарство правде је израдило Централну платформу за развој правосудних портала.

Платформа за централни развој и одржавање правосудних портала је централно место са којег се управља свим порталима у правосуђу и који су саставни део Централне платформе (подсајтови). Платформа има своје подсајтове за сваки суд појединачно и централни портал са ког се управља свим подсајтовима. Подсајт за сваки суд је развијен по узору на *cms* (*content managment system*) технологију, отвореног је типа који и не захтева лиценцирање од стране корисника и такође није типског карактера из разлога безбедности (*WordPress*, *Joomla*, итд). *CMS* за сваки суд је софтверски идентичан а разлике постоје само у садржају који попуњава корисник и донекле у дизајну.

Интернет презентација судова је *CMS* типа. Има *back end* део у којем корисник дневно ажурира одређене информације и мења део статичког сајта по потреби. Корисници имају различит ниво приступа *back end*-у сајта, у *responsive* дизајну је, тј. презентација се прилагођава величини екрана уређаја са ког корисник приступа, модуларно је урађена тако да се поједини модули могу укључивати и искључивати. Такође сав садржај на интернет презентацији је такав да је могуће да га администратор презентације мења (сваки текст или слику) уколико има одређена администраторска права. Интернет презентација је урађена и прилагођена тако да буде у складу са актуелним Смерницама за израду веб презентација органа државне управе, територијалне аутономије и јединица локалне самоуправе.

Свака интернет презентација суда поседује следеће рубрике:

- „О нама“ (Подаци о правосудном органу – подаци о надлежностима, обавезама и овлашћењима, подаци о организационој структури као и називи већих организационих јединица, краћи опис послова које обављају, имена и звања руководиоца, као и контакт податке руководиоца);
- „Контакт“ (адреса седишта правосудног органа, бројеви телефона и адресе електронске поште намењене за контакт странака);
- „Актуелности“ (најважније информације о раду правосудног органа, укључујући актуелности о свим активностима која су од интереса за ширу јавност, најаве јавних догађаја које су у вези са радом тог органа и сл.);
- „Вести“ (информације о раду правосудног органа и информације о раду других субјеката, односно о дешавањима која су у вези са делатношћу);
- „Документи“ - информације од јавног значаја (информатор о раду, правилник о систематизацији радних места, анализе, извештаји, службена гласила и други материјали, подаци о пројектима, јавне набавке, буџет, друге информације, Захтев за информације од јавног значаја);
- „Корисни линкови“ (линкови који воде ка веб презентацијама органа државне управе, органа територијалне аутономије и јединица локалне самоуправе, националним и међународним организацијама које обављају сличне или сродне послове, у циљу преузимања формулара или апликација ради остваривања услуге или других података о услугама);
- „Базе података“ – судска пракса;
- „Питања и одговори“;
- „Информације за особе са инвалидитетом“;

- „Услуге“ (назив услуге, надлежни и надзорни орган, кратак опис о чему се услуга састоји, кратак опис где и како се услуга може остварити, обрасци, пример попуњеног обрасца или захтева, правни основ, корисни линкови);
- „Архива“.

Свака интернет презентација суда по основу посебних прописа поседује следеће рубрике:

- „Притужбе на рад суда“;
- „Електронска огласна табла“;
- „Судска пракса“;
- „Информације о надлежним јавним бележницима за подручје тог правног органа“;
- „Информације о надлежним јавним извршитељима“;
- „Обрасци које странка подноси суду“;
- „Калкулатор судских такси“;
- „Најава суђења“.

На централном месту за управљање свим подсајтовима прати се број посета за сваку интернет презентацију понаособ и збирно; постављају се нови администратори подсајта; отварају се и затварају нови подсајтови суда; врши се администрација садржаја свих подсајтова одједном или само неког појединачног подсајта; прати се стање свих подсајтова понаособ и целог система у смислу безбедности; прати се стање хардверске инфраструктуре; слободног простора; заузетости процеса као и слободног простора на дисковима.

Коришћени софтверски пакети за израду Платформе су следећи:

- Oracle Linux Server 7.3;
- PHP 5.6.31;
- Mariadb 5.5.52;
- Apache 2.4.

Хардверска инфраструктура која се користи:

Сервер

- Тип: Двопроцесорски Rack intel-базирани сервер са инсталирана два процесора;
- Процесор: 2 x Intel Xeon processor E5-2630 v4, (10 cpu cores, 2.2 GHz радног такта);
- Магистрала: 4 PCIe, 2xPCI-Express 3.0 x 16 и 2 x PCI-Express 3.0 x 8;
- Сервер има 6 x USB 2.0;
- Сервер има 4x16 GB, ECC DDR4-2400 меморије и могућност проширења до 768GB, DDR4, минимални број слотова 24;
- Сервер има интерни DVD-RW уређај;
- Поседује подршку за 3xLP-PCIe картице (Ethernet, InfiniBand, FC, FCoE SAS, NVMe PCI);
- Сервер има 2 x HDD SAS, 600 GB, 10000 rpm, hot-plug, 2.5“ број дискова који се могу уградити: 8 (2.5”) hot-swappable;
- Интерни диск контролер је SAS-3 12Gb/sec RAID HBA са 1GB onboard memory и flash memory backup са подржаним RAID нивоима 0,1,5,6,10,50,60;
- Сервер има минимум 4 x 10 Gbit/s T-Base Ethernet LAN, TCP/IP мрежних адаптера;
- Поседује сервисни удаљени приступ серверу преко LAN и серијске конекције са свим припадајућим лиценцама;
- Напајање је редунданто, 2 x минимум 600 W redundant hot-plug PS;
- Кућиште је 19” rack, максимална висина кућишта 1 Rack Unit (1U);
- Сервер мора има редундантни комплет вентилатора са контролисаном брзином рада којима управљају температурни сензори по температурним зонама унутар сервера да би се обезбедила адекватна температура и повећала енергетска ефикасност;
- Напредне особине систем контролера и удаљеног приступа:
 - Remote keyboard, video, and mouse redirection,
 - Remote media capability (USB, DVD, CD, and ISO image),
 - Dual ILOM flash,
 - Direct virtual media redirection,
 - Active Directory, LDAP and RADIUS support,
 - FIPS 140-2 mode using OpenSSL FIPS certification (#1747),
 - Full remote management through command-line, IPMI, and browser interfaces,
 - Проактивно детектовање грешака hardware,
- Поседује могућност додавања додатна 6 мрежних адаптера брзине 10GbE са SFP+ портовима;
- Поседује додатни софтвер за централизовану конфигурацију, надзор сервера, удаљени приступ, firmware upgrade и могућност аутоматског отварања случаја код произвођача, као и инсталацију, надгледање и инсталирање

закрпа за верзије Оперативног система за које је тражена системска подршка без приступа интернету самих машина;

- Сервер је сертификован за инсталацију минимум VMware ESXi 6.0 од стране произвођача;
- Сервер подржава 4 NVMe 2,5” mix-use SSD дискова, капацитета минимум 3.2 TB (комуникација се не врши преко SAS контролера).

Сториц

- Систем за складиштење података има један контролер са могућношћу проширења на два;
- Контролер је потпуно независна целина;
- Има минимално 256GB DRAM Cache по контролеру;
- Процесор је Intel Xeon 2.1GHz са 16 CPU језгара по контролеру;
- Могуће је додати минимално до 6.4 GB read cache по контролеру;
- Могуће је додати до 800 GB write cache по дисковној полици;
- Има 4 x 10Gbps T-Base порта за конекцију ка клијентима по контролеру;
- Могућност додавања FC адаптера за повезивање на SAN инфраструктуру корисника;
- Подржава минимум следеће нивое заштите података: Striping, Mirroring, Triple-mirroring, Single-parity, Double-parity, Triple-parity, Wide Stripes;
- Укључује Thin Provisioning;
- Подржава следеће File Level протоколе: NFS v2/v3/v4, SMB1/2/2.1, HTTP, WebDAV, FTP/SFTP/FTPS;
- Подржава следеће Block-Level протоколе: iSCSI, Fibre Channel, iSER, SRP, IP over InfiniBand, RDMA over InfiniBand;
- Подржава дедупликацију и компресију;
- Подржава опцију креирања snapshot копија;
- Подржава следеће функционалности: remote replication, clones, encryption, Snap Management Utility for Oracle Database;
- Даљинско управљање преко intuitive browser user interface (BUI) или command -line interface (CLI);
- "Call home" функционалност за аутоматско отварање случајева код произвођача;
- NDMP интерфејс за serverless Backup софтвер;
- Минимално 20x900GB SAS 10k дискова;
- Проширив је до минимум 16 дисковних полица које могу садржати до 24 диска;
- Подржава plug-in за Oracle Enterprise Manager 12c или новији;
- Подржава Oracle Hybrid Columnar Compression опцију базе података;
- Подржава Oracle Intelligent Storage Protocol комуникације са базом података Oracle 12c;

- Има укључену подршку за софтвер за аналитику;
- Подржава следеће оперативне системе (и multi-path функционалности): Oracle Solaris 10/12 SPARC/x86, Oracle Enterprise Linux 5/6/7, Microsoft Windows 2008/2012.

Добављач је обавези да обезбеди одржавање предметне опреме да би се обезбедио несметани рад платформе.

Услуга одржавања предметне опреме укључује следеће:

1. интервентно одржавање,
2. превентивно одржавање,
3. унапређење сервиса управљања виртуелном инфраструктуром.

Услуга се уговара на период од 12 месеци, и важи у току радног времена 08-17h, од понедељка до петка осим државних празника.

1. Добављач је у обавези да обезбеди интервентно одржавање предметне опреме које обухвата следеће активности и услове:

- Поправка система на захтев клијента и његовог повратка у регуларно оперативно стање. Регуларно оперативно стање система се сматра оно стање где сви пословни процеси који зависе од система су оперативни и нису угрожени тренутним статусом система;
- Замена опреме у случају квара без додатних трошкова за наручиоца;
- Опоравак системског софтвера и конфигурације;
- Интервентно одржавање се обавља у просторијама наручиоца или удаљено.

Време одзива након пријаве инцидента од стране наручиоца је различито у зависности од приоритета и утицаја квара на рад система и дата су у табели испод:

Време одзива у зависности од приоритета и утицаја	
Приоритет	Време
Високи приоритет и утицај - квар опреме или њеног дела је такав да је пословни процес заустављен или угрожен	8 сати
Низак приоритет и утицај - квар опреме или њеног дела није критичан за систем нити је пословни процес заустављен или угрожен	Следећи радни дан

Табела 2 Време одзива у зависности од приоритета и утицаја квара на рад система

Време опоравка након одзива од стране понуђача је различито у зависности од приоритета и утицаја квара на рад система и дата су у табели испод:

Време опоравка у зависности од приоритета и утицаја	
Приоритет	Време
Високи приоритет и утицај - квар опреме или њеног дела је такав да је пословни процес заустављен или угрожен	4 радна дана
Низак приоритет и утицај - квар опреме или њеног дела није критичан за систем нити је пословни процес заустављен или угрожен	10 радних дана

Табела 3 Време опоравка у зависности од приоритета и утицаја квара на рад система

- У случају рекламације на извршену услугу, добављач је у обавези да на захтев наручиоца отклони недостатак у року од 7 радних дана од уложене рекламације и без додатних трошкова за наручиоца.

2. Превентивно одржавање предметне опреме обухвата следеће активности и услове:

- Периодични преглед система и провера функционалности опреме, обиласком и прегледом исте на локацији наручиоца, како би се избегли евентуални пропусти;
- Консултације и давање препорука у случају уочених проблема;
- Инспекција система која обухвата преглед записа система и конфигурација како би се утврдило стање система у оперативном раду, предвиделе и установиле потенцијалне нерегуларности;
- Периодична инспекција система се врши на месечном нивоу;
- Надоградња софтвера система и управљање софтверским закрпама у складу са препорукама произвођача уколико постоји активна произвођачка подршка;
- Периодична надоградња система се врши на полугодишњем нивоу у договору са администратором система наручиоца.

3. Платформа за виртуализацију

Платформа за виртуализацију високо је доступна и скалабилна. Обезбеђена је функционалност високе доступности за виртуалне машине креирајући кластере од нодова тако да виртуалне машине могу аутоматски прећи на други нод у случају отказа једног нода у кластеру.

Обезбеђена је могућност пребацивања виртуалне машине са једног нода на други без гашења или прекида рада као и равномерно оптерећења ресурса нодова кластера.

Платформа поседује функционалност оптималне искоришћености (Distributed Power Management) која обезбеђује смањену потрошњу енергије у периодима ниског оптерећења уз помоћ пребацивања слабо оптерећених виртуалних машина на нодове који имају слободне ресурсе, а хостове који се ослободе гасе се до момента када је повећан захтев за ресурсима

Такође, поседује функционалност централизованог управљања целом виртуалном платформом кроз web интерфејс као и подршку за следеће оперативне системе 64bit:

- Red Hat Linux 5/6/7
- Cent OS 5/6
- SUSE Linux Enterprise Server 11
- Microsoft Windows Server 2012/2012R2
- Microsoft Windows Server 2008 SP2/2008R2 SP1
- Oracle Solaris 10/11
- Oracle Enterprise Linux 5/6/7

Потребно је континуирано спроводити мониторинг и унапређење сервиса управљања виртуелном инфраструктуром.

Даље унапређење и развој платформе, правна и функционална анализа и обуке

1. Даље унапређење платформе

Потребно је да на постојећој софтверској и хардверској инфраструктури понуђач обезбеди 300 програмерских сати за унапређење постојећег кода додавањем нових функционалности у складу са правном и функционалном анализом и потребама наручиоца. Програмер сати се могу искористити и за израду још једног темплејта подсајта за нове правосудне односно државне органе. Дизајн треба да буде у складу са Смерницама за израду сајтова државних органа 5.0, да се прилагођава величини екрана и да главне боје буду боје заставе Републике Србије.

1. Правна и функционална анализа

Анализа треба да на бази 300 сати идентификује важећи правни оквир и понуди предлоге за његово унапређење који прописује које информације правосудни органи, објављују на својој интернет страници. Такође, у складу са тренутним развојем комплетног е-правосудног система у Републици Србији, препорукама и захтевима ЕУ законодавства, предлозима корисника сајтова правосудних органа, најбољом упоредном праксом у региону и у државама са развијеном еУправом (Сингапур, Естонија, Краљевина Норвешка итд.) сачинити предлог опција за подсајтове правосудних органа које је могуће развити одмах (у оквиру овог

пројекта) као и предлог опција које је могуће развити касније са предусловима за њихово успостављање.

2. Обуке

Потребно је обезбедити 320 сати за обуку коришћења подсајтова и централног места за управљање свим сајтовима. Обука ће за *template* сајтове ће бити спровођена у седиштима правосудних органа које ће накнадно одредити наручилац док ће се обука за коришћење централног места за управљање сајтовима спровести у Београду. Трошкове превоза до локација сноси добављач.

III УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ У ПОСТУПКУ ЈАВНЕ НАБАВКЕ ИЗ ЧЛ. 75. И 76. ЗЈН И УПУТСТВО КАКО СЕ ДОКАЗУЈЕ ИСПУЊЕНОСТ ТИХ УСЛОВА

Понуђач **Effecta Solutions d.o.o. Beograd** је у претходно спроведеном отвореном поступку доказао испуњеност свих обавезних и додатних услова за учешће у поступку јавне набавке, те их овом приликом не мора достављати. Оно што је понуђачеву понуду чинило неприхватљивом јесте битан недостатак понуде који се огледа у недостављању траженог средства финансијског обезбеђења. Понуђач је дужан да уз понуду достави **писмо о намерама пословне банке да ће у корист наручиоца издати банкарску гаранцију за добро извршење посла** у висини од 10% од понуђене цене без ПДВ, са роком важења 30 дана дужим од уговореног рока, са клаузулама безусловна, платива на први позив, неопозива и без права на приговор.

Такође, иако је понуђач **Effecta Solutions d.o.o. Beograd** у претходно спроведеном отвореном поступку доставио банкарску гаранцију за озбиљност понуде онако како је то захтевано конкурсном документацијом, због истека рока важности исте, дужан је да достави нову **банкарску гаранцију за озбиљност понуде** под истим условима, односно у висини од 2% од понуђене цене без ПДВ, са роком важења најмање колико износи рок важења понуде (дефинисано у Упутству понуђачима како да сачине понуду, тачка 10.)

IV КРИТЕРИЈУМ ЗА ДОДЕЛУ УГОВОРА

1. Критеријум за доделу уговора

Критеријум за доделу уговора је економски најповољнија понуда. Елементи критеријума су понуђена цена (40 пондера) и квалитет (60 пондера), по следећој методологији:

Понуђена цена (40 пондера)

Под понуђеном ценом подразумева се укупна цена свих понуђених услуга које су предмет ове јавне набавке.

Понуда са најнижом понуђеном ценом добија 40 пондера.

Остале понуде ће бити рангиране према следећој формули:

$$\text{Број пондера} = 40 \times \frac{\text{најнижа понуђена цена}}{\text{цена понуде која се рангира}}$$

Квалитет (60 пондера)

- Број одржаваних високоризичних веб сајтова (stand alone websites) (30 пондера)

Под овим елементом критеријума подразумева се број одржаваних високоризичних веб сајтова који трпе сталне нападе (веб сајтови државних органа, пословних банака, органа ЕУ и других веб сајтова који трпе учестале нападе са мреже), у периоду од 1. јануара 2013. године до дана подношења понуде, а који су наведени у Обрасцу понуде и поткрепљени потврдама наручилаца или корисника. Понуда са највећим бројем одржаваних високоризичних веб сајтова добија 30 пондера.

Остале понуде ће бити рангиране према следећој формули:

$$\text{Број пондера} = 30 \times \frac{\text{број веб сајтова понуде која се рангира}}{\text{највећи број веб сајтова}}$$

- Број израђених или одржаваних платформи за управљање и администрирање са минимум 10 подсајтова са централног места (30 пондера)

Под овим елементом критеријума подразумева се број израђених и одржаваних софтверских решења у периоду од 1. јануара 2015. године до дана подношења понуде, који омогућавају да се са једног места отварају нови веб сајтови, да се њима администрира, ради мониторинг и управља. Платформа има своје подсајтове за сваки организациону јединицу појединачно и централни портал са ког се управља свим подсајтовима. Подсајт за сваку организациону јединицу је развијен по узору на cms (content management system) технологију, није типског карактера из разлога безбедности (Wordpress, Joomla, итд). CMS за сваку организациону јединицу је софтверски идентичан а разлике постоје само у садржају који попуњава корисник.

Понуда са највећим бројем израђених или одржаваних платформи добија 30 пондера.

Остале понуде ће бити рангиране према следећој формули:

$$\text{Број пондера} = 30 \times \frac{\text{број платформи понуде која се рангира}}{\text{највећи број платформи}}$$

2. Начин на који ће наручилац извршити доделу уговора у ситуацији када постоје две или више понуда са истим бројем пондера

С обзиром да наручилац спроводи предметни поступак на основу члана 35. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама, односно да није променио првобитно одређене услове за учешће у поступку, техничке спецификације и критеријуме за доделу уговора, те одлучио да позове само и све понуђаче који су учествовали у предходно спроведеном отвореном поступку да допуне своје понуде, тако да их учине прихватљивим, а имајући у виду да се јавио само један понуђач, није одређен резервни критеријум за избор понуде.

3. Елемент уговора о којем ће се преговарати и начин преговарања

Понуђена цена у овом преговарачком поступку не може бити већа од предходно понуђене цене у отвореном поступку.

Елемент уговора о којем ће се преговарати је понуђена цена.

Понуђач може понудити нижу цену у односу на цену дату у понуди.

Поступку преговарања ће се приступити непосредно након завршетка поступка отварања понуда.

У поступку преговарања могу активно учествовати само овлашћени представници понуђача. Пре почетка поступка преговарања представници понуђача који ће учествовати у поступку преговарања дужни су да Комисији за јавну набавку предају писана пуномоћја на основу којих ће доказати овлашћење за учешће у поступку преговарања.

Поступак преговарања ће бити спроведен усмено у више кругова, у присуству свих представника понуђача.

Наручилац ће на крају сваког круга преговарања констатовати висину понуђене цене понуђача.

Цена понуђена након последњег круга преговарања представља коначну понуђену цену.

О поступку преговарања Комисија за јавну набавку сачињава записник о преговарању. Примерак записника о преговарању уручује се присутним овлашћеним представницима понуђача.

V ОБРАСЦИ

1. ПРОПРАТНИ ОБРАЗАЦ (попунити и залепити на коверту/кутију)

датум и сат подношења:
(попуњава Писарница)

ПОНУДА

ЗА ЈАВНУ НАБАВКУ УСЛУГА У ПРЕГОВАРАЧКОМ ПОСТУПКУ СА
ОБЈАВЉИВАЊЕМ ПОЗИВА ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПОНУДА
- ОДРЖАВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ПОРТАЛА У НАДЛЕЖНОСТИ
МИНИСТАРСТВА ПРАВДЕ -
РЕДНИ БРОЈ 1/2019

- НЕ ОТВАРАТИ! -

НАРУЧИЛАЦ:
МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ
НЕМАЊИНА 22-26
11000 БЕОГРАД

ПОНУЂАЧ

назив: _____

адреса: _____

број телефона: _____

број телефакса: _____

електронска адреса: _____

особа за контакт: _____

ЧЛАН ГРУПЕ ПОНУЂАЧА

назив: _____

адреса: _____

број телефона: _____

број телефакса: _____

електронска адреса: _____

особа за контакт: _____

ЧЛАН ГРУПЕ ПОНУЂАЧА

назив: _____

адреса: _____

број телефона: _____

број телефакса: _____

електронска адреса: _____

особа за контакт: _____

ЧЛАН ГРУПЕ ПОНУЂАЧА

назив: _____

адреса: _____

број телефона: _____

број телефакса: _____

електронска адреса: _____

особа за контакт: _____

2. ОБРАЗАЦ ПОНУДЕ

1) Подносим понуду број _____ од _____ 2019. године за јавну набавку услуга у преговарачком поступку са објављивањем позива за подношење понуда – одржавање и унапређење портала у надлежности Министарства правде, редни број 1/2019, а у складу са свим условима и захтевима из Конкурсне документације:

ОПШТИ ПОДАЦИ О ПОНУЂАЧУ	
Пословно име или скраћени назив из регистра АПР	
Адреса седишта	
Матични број	
ПИБ	
Име особе за контакт	
Електронска адреса	
Број телефона	
Број факса	
Број текућег рачуна	
Назив пословне банке код које се води текући рачун	
Статус понуђача (заокружити)	а) правно лице б) предузетник в) физичко лице
Врста правног лица (заокружити)	а) велико б) средње в) мало г) микро

2) Понуду дајем (заокружити):

а) самостално

б) као заједничку понуду

в) са подизвођачем

ОПШТИ ПОДАЦИ О ПОДИЗВОЂАЧУ	
Пословно име или скраћени назив из регистра АПР	
Адреса седишта	
Матични број	
ПИБ	
Име особе за контакт	
Електронска адреса	
Број телефона	
Број факса	
Процент укупне вредности набавке који ће извршити	
Део предмета набавке који ће извршити	
Пословно име или скраћени назив из регистра АПР	
Адреса седишта	
Матични број	
ПИБ	
Име особе за контакт	
Електронска адреса	
Број телефона	
Број факса	
Процент укупне вредности набавке који ће извршити	
Део предмета набавке који ће извршити	

Напомена: Ову страницу по потреби копирати у довољном броју примерака

ОПШТИ ПОДАЦИ О ПОНУЂАЧУ ИЗ ГРУПЕ ПОНУЂАЧА	
Пословно име или скраћени назив из регистра АПР	
Адреса седишта	
Матични број	
ПИБ	
Име особе за контакт	
Електронска адреса	
Број телефона	
Број факса	
Пословно име или скраћени назив из регистра АПР	
Адреса седишта	
Матични број	
ПИБ	
Име особе за контакт	
Електронска адреса	
Број телефона	
Број факса	

Напомена: Ову страницу по потреби копирати у довољном броју примерака

3) Понуђена цена:

_____ (словима: _____)

_____) динара без ПДВ,

_____ (словима: _____)

_____) динара са ПДВ.

4) Рок важења понуде:

_____ (словима: _____) дана од дана отварања понуда (не краћи од 30 дана од дана отварања понуда).

5) Број одржаваних високоризичних веб сајтова (stand alone websites) који трпе сталне нападе (веб сајтови државних органа, пословних банака, органа ЕУ и других веб сајтова који трпе учестале нападе са мреже) у периоду од 1. јануара 2015. године до дана подношења понуде:

_____ (словима: _____)

6) Број израђених или одржаваних платформи за управљање и администрирање са минимум 10 подсајтова са централног места у периоду од 1. јануара 2015. године до дана подношења понуде:

_____ (словима: _____)

7) Структура цене:

опис услуга (према захтевима из Техничке спецификације)		јед. мере	кол. по јед. мере	јед. цена без ПДВ	укупна цена без ПДВ	ПДВ у %	укупна цена са ПДВ
1		2	3	4	5 (3x4)	6	7 (5+6)
1	одржавање Централне платформе за развој интернет страница правосудних органа	месец дана	12				
2	одржавање хардверске и виртуалне инфраструктуре	месец дана	12				
УКУПНО (1+2)						////////	
3	даље унапређење платформе	програ- мерски сат	300				
4	правна и функционална анализа	сат	300				
5	обука за коришћење подсајтова и Централне платформе	сат	320				
УКУПНО (3+4+5)						////////	
УКУПНО ПОНУЂЕНА ЦЕНА (1+2+3+4+5):						////////	

Упутство за попуњавање структуре цене:

У колону 4 уписати јединичну цену по јединици мере без ПДВ- а за сваку ставку.

У колону 5 уписати укупну цену без ПДВ (колона 3 x колона 4) за сваку ставку.

У колону 6 уписати стопу ПДВ у % за сваку ставку.

У колону 7 уписати укупну цену са ПДВ-ом (колона 5 + колона 6) за сваку ставку.

Уписати укупну понуђену цену без ПДВ и укупну понуђену цену са ПДВ.

8) Начин и рок плаћања:

Сукцесивно, у 12 једнаких месечних износа: у року 45 дана од дана пријема исправног рачуна и извештаја о пруженим услугама за месец за који се испоставља рачун, за услуге под 1 и 2 у горе наведеној табели.

Сукцесивно, на основу броја утрошених програмерских сати, сати за обуку и сати за правну и функционалну анализу: у року 45 дана од дана пријема исправног рачуна и извештаја о пруженим услугама за месец за који се испоставља рачун, за услуге под 3, 4 и 5 у горе наведеној табели, а највише за 300 програмерских сати за унапређење платформе, 300 сати за правну и функционалну анализу и 320 сати за обуку.

9) Рок пружања услуга:

12 месеци од дана увођења добављача у посао од стране наручиоца за услуге под 1 и 2 у горе наведеној табели и најдуже 12 месеци према динамици договореној са наручиоцем за услуге под 3, 4 и 5 у горе наведеној табели.

10) Место пружања услуга:

Немањина 9 и Немањина 22-26, 11000 Београд.

Из објективних разлога наручилац може да одреди друго место и начин пружања услуга ради ефикаснијег извршења услуга уз оптимално коришћење ресурса корисника.

11) Квалитет:

У складу са захтевима из Техничке спецификације (поглавље II).

12) Напомена:

Јединичне цене су фиксне.

У цену су укључени сви зависни и уобичајени пратећи трошкови понуђача. Ако понуђена цена укључује увозну царину и друге дажбине, понуђач је дужан да их одвојено исказе у динарима и урачуна у јединичну цену.

Износ увозне царине у динарима	
Износ других дажбина у динарима	
Укупно у динарима	

Изјављујемо да подношењем понуде у потпуности прихватамо све услове наведене у Конкурсној документацији. Сагласни смо да наведени услови у целини представљају саставни део уговора.

датум:

место:

потпис овлашћеног
лица понуђача

М.П.

3. ИЗЈАВА О НЕЗАВИСНОЈ ПОНУДИ

за јавну набавку услуга у преговарачком поступку са објављивањем позива за подношење понуда – одржавање и унапређење портала у надлежности Министарства правде, редни број 1/2019.

На основу члана 26. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр.

124/12, 14/15 и 68/15), понуђач _____,

са седиштем у _____, ул. _____

бр. ____, даје следећу изјаву:

ИЗЈАВА

Под пуном материјалном и кривичном одговорношћу потврђујем да сам понуду поднео независно, без договора са другим понуђачима или заинтересованим лицима.

датум:

место:

потпис овлашћеног
лица понуђача

М.П.

Напомене:

Уколико понуду подноси група понуђача, Изјава мора бити попуњена, потписана и печатом оверена од стране овлашћеног лица сваког понуђача из групе понуђача. По потреби, овај образац копирати у довољном броју примерака.

У случају постојања основане сумње у истинитост ове изјаве, наручилац ће одмах обавестити организацију надлежну за заштиту конкуренције. Организација надлежна за заштиту конкуренције може понуђачу, односно заинтересованом лицу изрећи меру забране учешћа у поступку јавне набавке ако утврди да је понуђач, односно заинтересовано лице повредило конкуренцију у поступку јавне набавке у смислу закона којим се уређује заштита конкуренције. Мера забране учешћа у поступку јавне набавке може трајати до две године. Повреда конкуренције представља негативну референцу, у смислу члана 82. став 1. тачка 2) Закона.

4. ОБРАЗАЦ ТРОШКОВА ПРИПРЕМЕ ПОНУДЕ

за јавну набавку услуга у преговарачком поступку са објављивањем позива за подношење понуда – одржавање и унапређење портала у надлежности Министарства правде, редни број 1/2019

врста трошка	износ трошка у динарима
УКУПНО	

Напомене:

Трошкове припреме и подношења понуде сноси искључиво понуђач и не може тражити од наручиоца накнаду трошкова.

Уколико поступак јавне набавке буде обустављен из разлога који су на страни наручиоца, наручилац је дужан да понуђачу надокнади трошкове прибављања средства обезбеђења, под условом да је понуђач тражио накнаду тих трошкова у својој понуди.

Достављање овог обрасца није обавезно.

датум:

место:

потпис овлашћеног
лица понуђача

М.П.

VI УПУТСТВО ПОНУЂАЧИМА КАКО ДА САЧИНЕ ПОНУДУ

1. Обавезна садржина понуде

- Образац понуде (образац 2);
- Изјава о независној понуди (образац 3);
- Образац трошкова припреме понуде (образац 1), ако се понуђач одлучи да искаже трошкове припремања понуде;
- Банкарска гаранција за озбиљност понуде;
- Писмо о намерама пословне банке о издавању банкарске гаранције за добро извршење посла.

2. Језик на којем понуда треба да буде састављена

Понуда мора да буде састављена на српском језику. Део понуде који се односи на Техничке спецификације може бити састављен и на енглеском језику. Уколико је одређени документ у понуди дат на страном језику, понуђач је дужан да поред документа на страном језику достави и превод тог документа на српски језик.

3. Начин подношења понуде

Обрасце и изјаве тражене у конкурсној документацији, односно податке који морају бити њихов саставни део, понуђач попуњава читко, а овлашћено лице их потписује и печатом оверава. Уколико обрасце и изјаве потписује лице које није овлашћено за заступање по решењу из регистра привредних субјеката, потребно је доставити овлашћење за потписивање.

Понуђач понуду подноси непосредно или путем поште.

Понуђач може поднети само једну понуду, у коверти/кутији затвореној на начин да се приликом отварања понуда може са сигурношћу утврдити да се први пут отвара. На коверту/кутију понуђач лепи Пропратни образац (образац 1), у који уписује податке о свом тачном називу, адреси, броју телефона и факса, електронској пошти и имену и презимену лица за контакт.

Подношење понуде са варијантама није дозвољено.

Партије

Јавна набавка није обликована у партије.

4. Начин измене, допуне и опозива понуде у смислу члана 87. став 6. Закона

Понуђач може у било ком тренутку пре истека рока за подношење понуда да измени, допуни или опозове своју понуду писаним обавештењем, са ознаком:

„Измена понуде – не отварати“, „Допуна понуде – не отварати“ или „Опозив понуде – не отварати“ за јавну набавку услуга, редни број 1/2019.

Понуђач је дужан да јасно назначи који део понуде мења, односно која документа накнадно доставља.

По истеку рока за подношење понуда понуђач не може да измени, допуни или опозове своју понуду.

5. Обавештење да понуђач који је самостално поднео понуду не може истовремено да учествује у заједничкој понуди или као подизвођач, нити да учествује у више заједничких понуда

Понуђач који је самостално поднео понуду не може истовремено да учествује у заједничкој понуди или као подизвођач, нити исто лице може учествовати у више заједничких понуда.

У Обрасцу понуде понуђач наводи на који начин подноси понуду, односно да ли подноси понуду самостално, као заједничку понуду, или подноси понуду са подизвођачем.

6. Понуда са подизвођачем

Понуђач који понуду подноси са подизвођачем дужан је да:

- у Обрасцу понуде наведе податке о подизвођачу, проценат укупне вредности набавке који ће поверити подизвођачу, а који не може бити већи од 50%, као и део предмета набавке који ће извршити преко подизвођача;
- за сваког од подизвођача достави доказе о испуњености услова на начин предвиђен у поглављу III.

Уколико уговор о јавној набавци буде закључен између наручиоца и понуђача који подноси понуду са подизвођачем, тај подизвођач ће бити наведен у уговору.

Понуђач, односно добављач, у потпуности одговара наручиоцу за извршење обавеза из поступка јавне набавке, односно за извршење уговорних обавеза, без обзира на број подизвођача.

Понуђач је дужан да наручиоцу, на његов захтев, омогући приступ код подизвођача ради утврђивања испуњености услова.

7. Заједничка понуда

Понуду може поднети група понуђача. Саставни део заједничке понуде је споразум којим се понуђачи из групе међусобно и према наручиоцу обавезују на извршење јавне набавке, а који садржи податке о члану групе који ће бити носилац посла, односно који ће поднети понуду и који ће заступати групу понуђача пред

наручиоцем и опис послова сваког од понуђача из групе понуђача у извршењу уговора.

Носилац посла дужан је да:

- у Обрасцу понуде наведе податке о свим понуђачима из групе понуђача;
- за сваког од понуђача из групе понуђача достави доказе о испуњености услова начин предвиђен у поглављу III.

Понуђачи који поднесу заједничку понуду одговарају неограничено солидарно према наручиоцу.

8. Захтеви у погледу начина и услова плаћања

Плаћање услуга одржавања и унапређења портала у надлежности Министарства правде врши sukcesивно, у дванаест једнаких месечних износа, у року од 45 дана од дана пријема исправног рачуна и извештаја о пруженим услугама за месец за који се испоставља рачун.

Плаћање услуга даљег унапређења платформе, правне и функционалне анализе и обуке за коришћење подсајтова и Централне платформе се врши sukcesивно, према броју утрошених програмерских сати, сати за правну и функционалну анализу и сати за обуку у року од 45 дана од дана пријема исправног рачуна и извештаја о пруженим услугама за месец за који се испоставља рачун, а највише за 300 програмерских сати, 300 сати за правну и функционалну анализу и 320 сати за обуке.

Даном пријема сматра се дан наведен на заводном штамбиљу наручиоца.

9. Валута и начин на који треба да буде наведена и изражена цена у понуди

Цена у понуди се исказује у динарима.

Понуђена цена обухвата цену предметних услуга и све друге зависне трошкове.

Ако је у понуди исказана неуобичајено ниска цена која значајно одступа у односу на тржишно упоредиву цену и изазива сумњу у могућност извршења јавне набавке у складу са понуђеним условима, наручилац ће поступити у складу са чланом 92. Закона, односно захтеваће детаљно образложење свих њених саставних делова које сматра меродавним.

10. Средства финансијског обезбеђења

Све тражене банкарске гаранције морају бити безусловне, плативе на први позив, неопозиве и без права на приговор.

Ниједна тражена банкарска гаранција не може садржати додатне услове за исплату, краће рокове од оних које одреди наручилац, мањи износ од оног који одреди наручилац или промењену месну надлежност за решавање спорова.

Ако добављач поднесе гаранцију стране банке, та банка мора имати додељен кредитни рејтинг коме одговара најмање ниво кредитног квалитета 3 (инвестициони ранг).

Банкарска гаранција за озбиљност понуде

Понуђач је дужан да уз понуду достави банкарску гаранцију за озбиљност понуде у висини од 2% од понуђене цене без ПДВ, са роком важења најмање колико износи рок важења понуде.

Наручилац ће уновчити банкарску гаранцију уколико:

- понуђач након истека рока за подношење понуда повуче или мења своју понуду;
- изабрани понуђач благовремено не потпише уговор о јавној набавци.

Банкарска гаранција за добро извршење посла

Понуђач је дужан да уз понуду достави писмо о намерама пословне банке да ће у корист наручиоца издати банкарску гаранцију за добро извршење посла, у висини од 10% од уговорене цене без ПДВ, са роком важења 30 дана дужим од уговореног рока.

Добављач је дужан да у року од 10 дана од дана закључења уговора о јавној набавци, наручиоцу преда банкарску гаранцију за добро извршење посла.

Наручилац ће уновчити банкарску гаранцију уколико добављач не буде извршавао своје уговорне обавезе у роковима и на начин предвиђен уговором.

11. Тражење додатних информација или појашњења у вези са припремањем понуде

Заинтересовано лице може, у писаном облику, тражити од наручиоца додатне информације или појашњења у вези са припремањем понуде, при чему може да укаже наручиоцу и на евентуално уочене недостатке и неправилности у Конкурсној документацији, најкасније 5 дана пре истека рока за подношење понуда.

Захтев за додатним информацијама или појашњењима у вези са припремањем понуде заинтересовано лице ће упутити на адресу наручиоца: Министарство правде, Немањина 22-26, 11000 Београд, или на електронску адресу: javnenabavke@mpravde.gov.rs са назнаком: Питања за јавну набавку, редни број 1/2019.

Тражење додатних информација или појашњења у вези са припремањем понуде телефоном није дозвољено.

Наручилац ће у року од 3 дана од дана пријема захтева, одговор објавити на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници.

Комуникација у вези са додатним информацијама, појашњењима и одговорима врши се писаним путем, односно путем поште, електронске поште или факсом, као и објављивањем од стране наручиоца на Порталу јавних набавки. Уколико наручилац или понуђач документ из поступка јавне набавке доставе путем електронске поште или факсом, дужни су да од друге стране захтевају да на исти начин потврди пријем тог документа, што је друга страна дужна да учини када је то неопходно као доказ да је извршено достављање.

Сва комуникација у поступку јавне набавке врши се на начин одређен чланом 20. Закона.

12. Обавештење о начину на који се могу захтевати додатна објашњења од понуђача после отварања понуда и вршити контрола код понуђача односно његовог подизвођача

Наручилац може, приликом стручне оцене понуда, да захтева од понуђача додатна објашњења која ће му помоћи при прегледу, вредновању и упоређивању понуда, а може да врши и контролу (увид) код понуђача односно његовог подизвођача.

Наручилац може, уз сагласност понуђача, да изврши исправке рачунских грешака уочених приликом разматрања понуде по окончаном поступку отварања понуда. У случају разлике између јединичне и укупне цене, меродавна је јединична цена. Ако се понуђач не сагласи са исправком рачунских грешака, наручилац ће његову понуду одбити као неприхватљиву.

13. Обавештење из члана 74. став 2. Закона

Накнаду за коришћење патената, као и одговорност за повреду заштићених права интелектуалне својине трећих лица, сноси понуђач.

14. Начин и рок подношења захтева за заштиту права

Захтев за заштиту права може да поднесе понуђач односно заинтересовано лице које има интерес за доделу уговора у конкретном поступку јавне набавке и који је претрпео или би могао да претрпи штету због поступања наручиоца противно одредбама Закона о јавним набавкама.

Захтев за заштиту права подноси се наручиоцу, а копија се истовремено доставља Републичкој комисији за заштиту права у поступцима јавних набавки.

Захтев за заштиту права може се поднети у току целог поступка јавне набавке, против сваке радње наручиоца, осим уколико Законом о јавним набавкама није другачије одређено.

Захтев за заштиту права којим се оспорава врста поступка, садржина позива за подношење понуда или конкурсне документације, сматраће се благовременим ако је примљен од стране наручиоца најкасније 7 дана пре истека рока за подношење понуда, без обзира на начин достављања и уколико је подносилац захтева у складу са чланом 63. став 2. Закона о јавним набавкама указао наручиоцу на евентуалне недостатке и неправилности, а наручилац исте није отклонио.

Захтев за заштиту права којим се оспоравају радње које наручилац предузме пре истека рока за подношење понуда, а након истека горе поменутог рока од 7 дана, сматраће се благовременим уколико је поднет најкасније до истека рока за подношење понуда.

После доношења одлуке о додели уговора или одлуке о обустави поступка, рок за подношење захтева за заштиту права је 10 дана од дана објављивања одлуке на Порталу јавних набавки.

Захтевом за заштиту права не могу се оспоравати радње наручиоца предузете у поступку јавне набавке ако су подносиоцу захтева били или могли бити познати разлози за његово подношење пре истека рока за подношење захтева, а подносилац захтева га није поднео пре истека тог рока.

Захтев за заштиту права садржи: назив и адресу подносиоца захтева и лице за контакт; назив и адресу наручиоца; податке о јавној набавци која је предмет захтева, односно о одлуци наручиоца; повреде прописа којима се уређује поступак јавне набавке; чињенице и доказе којима се повреде доказују; потпис подносиоца и потврду о уплати таксе из члана 156. Закона о јавним набавкама.

Као доказ о уплати таксе, у смислу члана 151. став 1. тачка 6) Закона, биће прихваћена:

1) Потврда о извршеној уплати републичке административне таксе (РАТ) из члана 156. Закона која садржи следеће:

- да буде издата од стране банке и да садржи печат банке;
- да представља доказ о извршеној уплати РАТ (у потврди мора јасно да буде истакнуто да је уплата таксе реализована и датум када је уплата таксе реализована);
- износ: 120.000 динара;
- број рачуна буџета: 840-30678845-06;
- шифра плаћања: 153 или 253;
- позив на број: ЈН 1/2019– Министарство правде;
- сврха: такса за ЗЗП, Министарство правде, ЈН број 1/2019;
- корисник: буџет Републике Србије;
- назив уплатиоца, односно назив подносиоца захтева за заштиту права за којег је извршена уплата РАТ;
- потпис овлашћеног лица банке.

2) Налог за уплату, први примерак, оверен потписом овлашћеног лица и печатом банке или Поште, који садржи и друге напред поменуте елементе потврде о извршеној уплати РАТ наведене под 1).

3) Потврда издата од стране Републике Србије – Министарства финансија – Управе за трезор, потписана и оверена печатом, која садржи све напред поменуте елементе о извршеној уплати РАТ наведене под 1) осим оних у алинејама 1 и 10, за подносиоце захтева за заштиту права (корисници буџетских средстава, корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање и други корисници јавних средстава) који имају отворен рачун у оквиру припадајућег консолидованог рачуна трезора који се води у Управи за трезор.

4) Потврда издата од стране Народне банке Србије, која садржи све напред поменуте елементе о извршеној уплати РАТ наведене под 1), за подносиоце захтева за заштиту права (банке и други субјекти) који имају отворен рачун код Народне банке Србије у складу са законом и другим прописом.

О поднетом захтеву за заштиту права наручилац објављује обавештење на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници, најкасније у року од 2 дана од дана пријема захтева за заштиту права.